

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-20
Besvaras senast
2024-03-12

Till kulturminister Parisa Liljestränd (M)

2023/24:534 Regeringens syn på yttrandefriheten

Rätten att fritt yttra sina ståndpunkter och tankar, i tal och skrift, är en av demokratins förutsättningar. Yttrandefriheten och tryckfriheten är grundlagsfästa i Sverige, och den svenska tryckfrihetsförordningen är dessutom världens äldsta.

Yttrandefriheten är dock inte absolut. Det finns och har funnits inskränkningar utav den. Vissa av dem, exempelvis en del censurlagar, är avskaffade. Andra finns fortfarande kvar, såsom förtalslagstiftningen och lagstiftningen om hets mot folkgrupp.

Förra vintern fördes en diskussion då någon hade hängt upp en docka upp och ned av Turkiets president Erdoğan. Många tyckte att manifestationen var osmaklig. Den polisanmäldes, men inget åtal väcktes då åklagaren bedömde att det låg inom ramen för vad som är lagligt att framföra. Den svenska regeringen kritiserade dock aktionen i skarpa ordalag, kallade den ”avskryvård” och lade upp en skarpt fördömande text på regeringens hemsida. Utrikesminister Tobias Billström menade att det var inom ramen för hans egen och regeringens yttrandefrihet, medan andra menade att regeringen ska hålla sig ifrån att ha synpunkter på enskilda demonstrationer eller manifestationer, eftersom regeringen ju inte är en opinionsbildare vilken som helst.

Under hösten 2023 fördes också en debatt om huruvida politiska budskap skulle förbjudas på universitet och högskolor – detta för att det gjordes på Chalmers i Göteborg. Detta fick stöd och välkomnades av utbildningsminister Mats Persson (L). Chalmers beslut väckte stark och enhällig kritik från de politiska studentförbunden, och Chalmers drog till sist tillbaka sitt förbud. Regeringens hållning väcker dock alltjämt frågetecken.

Regeringen har nyligen presenterat en lagrådsremiss, där man föreslår att det ska bli förbjudet att förneka att Förintelsen och vissa andra internationella brott ägt rum. Oavsett vad man anser om lagförslaget är det tveklöst frågan om en inskränkning av yttrandefriheten.

Regeringen har även öppnat upp för att inskränka yttrandefriheten på andra sätt. Mot bakgrund av de koranbränningar som skett och den uppmärksamhet och de hot mot Sveriges säkerhet som det fört med sig har en utredning tillsatts som ska se över ordningslagen. Det regeringen vill se över är om polisen ska kunna

säga nej till manifestationer, om de kan antas väcka anstöt från andra stater och därigenom hota Sveriges säkerhet.

Inte minst aktualiserades frågan om regeringens syn på yttrandefriheten med den intervju kulturminister Parisa Liljestrand gjorde med Svenska Dagbladet. Liljestrand påstod i intervjun att ”den (yttrandefriheten) är ju i allra högsta grad ett resultat av vad som händer utanför våra egna gränser”, vilket med rätta lett till både oro och kritik. Många undrar vad kulturministern egentligen menade. I intervjun tas även den pågående utredning upp som handlar om utvisning på grund av vandel; även den skulle inskränka yttrandefriheten.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga kulturminister Parisa Liljestrand följande:

1. Kommer ministern att ta tillbaka sitt uttalande om att yttrandefriheten i allra högsta grad är ett resultat av vad som händer utanför våra egna gränser?
2. Kommer ministern att ta några initiativ för att stärka yttrandefriheten?
3. Kommer ministern, inom sitt ansvarsområde, att se till att även studenters yttrandefrihet och organisationsfrihet kommer att värnas framöver?
4. Kommer ministern att verka för att yttrandefriheten ska vara intakt och finnas på samma villkor för utländska medborgare som för svenska medborgare även framgent?

.....

Rasmus Ling (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck